

Sosiaali- ja terveystk.
Kaupunginhallitus

§ 10
§ 43

23.01.2018
12.02.2018

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN KOSKIEN ADHD-VALMENTAJA/COACH PERUSTERVEYDENHUOLTOON

932/33/2016

SOTEL 23.01.2018 § 10

Valmistelu ja lisätiedot palvelupäällikkö Eliisa Roine, eliisa.roine@porvoo.fi, puh 040 519 5871 sekä lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon vastaava lääkäri Tanja Eklöf, tanja.eklof@porvoo.fi

Valtuutettu Marianne Korpi esittää valtuustoaloitteessaan, että perusterveydenhuollossa tulisi antaa ADHD- valmentaja/coach-palvelua.

Hän perustelee aloitteessaan ADHD- valmentajan/coachin palvelua tärkeänä ADHD- lapsen/nuoren perheen arkielämää tukevana kuntoutus- ja ohjauspalveluna. ADHD on aktiivisuuden ja tarkkaavaisuuden neuropsykiatrisen häiriö, joka heikentää päivittäistä toimintakykyä. ADHD voi hoitamattomana haitata opintoja, työllistymistä ja lisätä joitain psykiatrisia häiriöitä, syrjäytymistä ja päihteiden käyttöä. Varhain aloitettujen tukitoimien, kuten mm. ADHD- valmennuksen (coaching) tavoitteena on tukea arjen sujumista.

Porvoon Sosiaali- ja terveystoimessa tiedostamme erityislasten, mm. ADHD- lasten, tuentarpeet. Varhaiset tukitoimet ja aktiivinen hoito voivat merkittävästi tukea ADHD-oireisen lapsen ja nuoren hyvinvointia ja elämässä pärjäämistä. Siksi olemme kiinnittäneet siihen erityistä huomiota jo vuosien ajan. Meillä on yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa v. 2017 päivitetty ADHD- lasten hoitopolku, jossa olemme varmistaneet ADHD- lasten laadukkaan tutkimisen, hoidon ja tuen.

Alle kouluikäisillä ADHD- tyyppiset oireet kuten keskittymisongelmat ja ylivilkkaus tulevat usein esiin varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa työskentelee erityislastentarhanopettajia, joiden tehtävänä on antaa tietoa, ohjausta ja tukea vanhemmille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Erityislastentarhanopettajan työhön kuuluu myös lapsen kasvun ja kehityksen havainnointi, arviointi ja suunnittelu yhdessä henkilöstön ja perheen kanssa. Tarvittaessa lapsi ohjataan terveyskeskuksen erityistyöntekijän arvioon. Lapselle, jolla on keskittymisen, omantoiminnan ohjauksen tai tarkkaavuuden haasteita, laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma huomioiden tuen tarpeet. Varhaiskasvatuksessa tehdään tiivistä moniammatillista yhteistyötä yhdessä vanhempien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Tällä hetkellä henkilöstölle, joiden ryhmissä on lapsia joilla on keskit-

tymisen, omatoiminnan ohjauksen tai tarkkaavuuden haasteita, on järjestetty säännöllinen ohjauksellinen pienryhmä joka perustuu Niilo Mäki Instituutin materiaaliin.

Haasteet tulevat usein esille myös lastenneuvolassa, viimeistään 4v lastenneurolatarkastuksessa, jolloin ohjataan jatkotutkimuksiin toimintaterapeutille ja/tai lastenpsykologille. Neuvolassa annetaan neuvoja lapsen kehityksen tukemiseen, jotta vaikeudet vähenevät. Perhe voi saada neuvontaa ja tukea myös perheneuvolassa ja neuvolan perhetyöntekijältä. Perheneuvolassa järjestetään vanhemmille ns. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoimintaa josta on hyötyä kun lapsella on ADHD tyyppiset vaikeudet. Mikäli lapsen vaikeudet ovat merkittäviä tukitoimista huolimatta, asiaa pohditaan lasten kuntoutustyöryhmässä, josta voidaan tarvittaessa tehdä lähete lastenpsykiatrille.

Kouluikäisille on tehty paikallinen kaupungin sisäinen ohje, miten tulisi edetä kun epäillään ADHD tyyppistä oireilua. Koulun tukitoimet käynnistetään viipymättä (esim. aktiivisyys, stressipallo, kuulo- tai näkösuoja erityistilanteissa, erityisopetus/erityisopetuksen tarpeen selvitys). Perheen kanssa yhteistyössä harkitaan, olisiko hyötyä kuraattorin tuesta tai koulupsykologin arvioinnista. Kouluterveydenhoitajan kautta aloitetaan ADHD- selvittelyt ja koululääkäri on mukana arvioimassa onko tarvetta tehdä lähete lasten- tai nuorten psykiatrille.

Erikoissairaanhoido voi myös suositella perheelle sopeutumisvalmennuskursseja ADHD liiton tai KELAn tukemana.

Olemme em. tukitoimin lisäksi suunnittelemassa Nepsy-koulutusta v. 2018. Nepsy eli neuropsykiatrinen valmennus on kuntoutusta, joka tarjoaa tukea mm. psykososiaalisten taitojen vahvistamisessa, arjen ja elämänhallintaongelmissa, itsenäistymisessä sekä koulutus- ja urasuunnitelmien selkiyttämässä asiakkaan ja perheen määrittämien yksilöllisten tavoitteiden suuntaisesti. Nepsy-valmennus antaa työntekijöille valmiuksia kohdata ja tukea laaja-alaisesti ADHD/ADD, Asperger-oireyhtymän, Touretten sekä erilaisten oppimis- ja elämänhallintaongelmista kärsiviä asiakkaita. Koulutus on tarkoitettu järjestää moniammatillisesti, sillä erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria kohdataan mm. neuvoloissa, varhaiskasvatuksessa, sosiaalitoimessa, kouluissa, nuorisotoimessa. Nepsy- valmennus on käytössä monessa Uudenmaan kunnassa ja siitä on saatu hyviä tuloksia.

Erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja perheiden tuen tarpeen kehitystyö on jatkuvaa. Arvioimme myös Nepsy- valmennuksen riittävyttä ADHD-tyyppisesti oireilevan lapsen/ nuoren ja perheen tuen muotona. Kehitämme tukitoimenpiteitä sekä ohjantaa kokonaisuutena moniammatillisesti siten, että porvoonlainen erityistä tukea tarvitseva lapsi/nuori ja perhe saisi juuri heidän tarvitsemansa laadukkaan tuen

Sosiaali- ja terveystk.	§ 10	23.01.2018
Kaupunginhallitus	§ 43	12.02.2018

oman elämänsä hallintaan mahdollisimman varhain hyvän arjen ja tulevaisuuden tueksi.

Liite:

aloite

Vs. sosiaali- ja terveysjohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että yllä oleva annetaan vastaukseksi Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle, että yllä oleva annetaan vastaukseksi Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

KH 12.02.2018 § 43

Liite:

aloite 26.10.2018

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Marianne Korven valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite ei anna aihetta muihin aloitteissa esitettyihin toimenpiteisiin.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Marianne Korven valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite ei anna aihetta muihin aloitteissa esitettyihin toimenpiteisiin.
